

Távozzon a kormány

mondotta Lupu a konverziós törvényjavaslat vitájának a kapcsán. -- Vaida miniszterelnök szerint a Skoda-művek tisztességes vállalat. -- Vaida és Lupu éles párharca
De mi lesz a konverzióval?

Bukarest, ápr. 10.

Amíg az egész országban az eladósodott az irtoztos terhek alatt roskadozó kis- és törpebirtokosok, gazdák s egyszerű, kérges-tenyerű földművesek, a husvét szomorú és reménytelen hetében úgy várják a konverziót, mint a megváltó Messiást, azalatt Bukarestben, a Kamarában, a törvényhozás házában a konverziós vita helyett szinte példátlanul álló botrányok sorozata játszódik le a nyílt színen.

Gyanúsítások és ellengyanúsítások hangzanak el a Skoda-ügy kapcsán, amely mindezek ellenére sem szűnt meg panama lenni és mialatt valamelyik vidéki gazda porta fellett megint megperdül a dob, két tábor szórja egymás felé ádáz gyűlöletét, megbecsületlenítő rágalmaikat és vádjait.

És a sok rágalom és sok vád között elvész a megsemmisített gyermek: a konverzió...

Lupu dr. megint támad...

Bukarest, ápr. 10.

A Kamara tegnap délutáni ülésén több ellenzéki szónok után Lupu dr. veszi általánosságban éles kritika alá a konverziós törvényjavaslatot. Szerinte a törvényjavaslat sorsát a Banca Nationala okkult erői irányították. Ez a törvényjavaslat ebben a formájában teljesen elvesztette demokrata jellegét

és kapitalista érdekeket szolgál.

Ezzel viszont a jelentőségét is elvesztette. A Banca Nationalától már hozzá szoktunk ahhoz, — mondotta Lupu, hogy általunk nem ismert érdekek szolgálatában

mibe sem veszik a kereskedelem, az ipar és a mezőgazdaság érdekeit. Láttuk ezt a kontingentálásnál a mezőgazdaság felsegélyezése és a mezőgazdasági termények értékesítésénél.

Az ország érdekében el kell távolítani a kormányt

Nem egyéb, mint oxigénkallón ez a konverziós törvényjavaslat, amely a kormány életét akarja meghosszabbítani. Pedig az ország érdekében el kell távolítani helyéről Skodaék kormányát és parlamentjét.

Lupu szavai óriási zajt robbantottak ki. A képviselők felugráltak a helyeikről és a padokat verték. Alig, hogy csillapodik a lármát, szót kér Vaida miniszterelnök:

— Hogy mer ön így beszélni Lupu ur, — mondja — amikor bebizonyítottuk, hogy mindaz, amit ebben az ügyben mond nem rósa, mint rágalom!

Lupu dr. válaszolni akar, de a többségi képviselők olyan zajt csapnak, hogy Luput nem hallani. Lupu erre utasítja hivat, hogy csapjanak ők is lármát. Pokoli zaj támad.

Végül Vaida és Lupu megállapodnak abban, hogy kölcsönösen beszélni hagyják egymást.

A Skodaék becsületesek voltak!

Vaida szemére veti Lupunak, hogy meg-rágalmazta a bírói kart.

— Hogy mer ön rágalmazni, hiszen még nem tisztázta magát az ön ellen elhangzott vádak alól.

Lupu: Precizirozza állításait!

Goiteanu (lupista): Majd meglátjuk a Skoda-listát!

Grossu alelnök rendre utasítja Goiteanut.

Vaida ezután azzal vádolja Luput, hogy csunya demagógiát folytat, amellyel a külföld felé árt az ország tekintélyének.

A Skodaékról megállapította a tábornoki A Skodaékról megállapította a tábornoki ki kar, hogy a legbecsületesebbek az ilyenfajta külföldi cégek között.

Solomon (többségi): Lupu ur csunya üzleteket csinált!

Lupu kvalifikálhatatlan kifejezést kiált Solomon felé, amire újból óriási zaj támad.

Vaida ezután hibáztatja, hogy a liberálisok, akik a jelenlegi kormány utódjának tekintik magukat, azonosítják magukat Lupu felszólalásaival. Pedig

reájuk fog háramlani az, hogy a külfölddel szemben azt a súlyos helyzetet, amelyet Lupu felszólalásaival teremtett, tisztázzák.

— A parlamenti többség... — akarja beszédét folytatni Vaida, de Lupu közbevág:

— ...A többség nem más, mint agyag, amelyből istenszobrot lehet formálni, de egy bizonyos edényt is!...

Solomon rá akar rohanni Lupura. A lupisták azonban körülveszik vezérüket. Már már tettelegességre kerül a sor, amikor az elnök 10 percre felfüggeszti az ülést.

A konverziós törvényjavaslat vitája a késő éjszakai órákig tartott.

Németország hajlandó elfogadni MacDonald leszerelési tervét, de megelőzőleg módosításokat javasol

Páris, ápr. 10.

Amerika genfi főmegbízottja Norman Dawis Berlinből visszatért Párisba. Igen érdekesen nyilatkozott a német belpolitikai viszonyokról egy amerikai újságíró, aki Norman Dawis társaságában volt Berlinben. Az amerikai újságíró a következőket figyelte meg Németországban:

— A német kormány most kevesebb gondot fordíthat az aktuális külpolitikai problémákra, mert a belügyek rendezésével van elfoglalva.

Németország hajlandó a MacDonald féle leszerelési tervet elfogadni, de ezzel kapcsolatban egész sor módosítást ajánl. Ez már bizonyos tekintetben nagy haladást jelent.

„Felelőtlen elemek“

Leszakították Lodzban a német követtség épületéről a birodalmi címet

Lodz, ápr. 10.

Lengyelországban heves német-ellenes tüntetések voltak. Lodzban a német konzulátus épületéről leszakították Németország címerét és összetörték. A német kormány utasította a városi nagykövetet, hogy a lod-

zi incidens ügyében rendkívül éleshangú jegyzéket intézzon a lengyel kormányhoz, amelyben kérje a bűnösök azonnali elfogatását és szigorú megbüntetését s ezenkívül kérje a Lengyelországban élő német alattvalók bethatós védelmét.

Görling repül

Goering miniszter, a Hitler-kormány egyik legmarkánsabb tagja és a hitleri eszmék legnagyobb hirdetője Münchenben repülőgépre ült és a magavezetett géppel Rómába repült. Valószínű, hogy Goering, aki a háborúban a német hadsereg legvakmerőbb és legszerencsésebb tisztje volt, végignézhetett az Isonzó lapályán és a Piave két partján elterülő lankásokon. Az is valószínű, hogy lejjebb repült ezeken a helyeken, hiszen is ott volt a híres Richthofen báró repülőrajában, amikor száz német repülőgép indította meg az isonzo-i áttörést. Bizonyosra veszem, hogy közel szállt a földhöz, ahol ezerszámra hófehér keresztet sorakoznak: a világháború isonzo-i hőseinek keresztjei. Német, olasz, magyar hősök csendesen pihennek meg ott békében az angol, francia és román hősök mellett.

Nem tudom, Goering gondolt-e arra, hogy a hófehér keresztet vadolják azokat, akik megfedkeztek a multrol és új háborút készítenek elő? Gondolt-e arra Goering, hogy a szerencsés élőknek kötelességeik vannak azokkal a hozzátartozókkal szemben, akik sok száz halottat, hőst siratnak. Legyen az magyar, olasz, német, angol, francia vagy román.

Nem tudom érzi-e Goering azt, hogy neki Rómában kell jóvátennie azt, amit az Isonzó és Piave felett elkövetett?

Ha ezért megy Goering Rómába, akkor megbocsájt neki mindenki. Még a németorosi zsidók is.

A Nagy Fal

nem védi már Kinát. A Nagy Falat átlépték a japán csapatok. Apró sárga emberek vérgőzös lehelettel törtetnek előre. Ajkukon felhangzik a „Banzáj” és Peking városában megreszket a kiáltástól minden kínai ember, asszony és gyermek.

A Nagy Fal, amelyet azért építettek, hogy ne kerüljön be a falak mögé az idegen kultúra, az idegen eszme — leomlott. Mint a papírfal, amelyet elmosott az eső.

Most ne nézzük azt, hogy a japán szuronyokkal együtt a japán imperializmus törtéte át a kínai falat. Csak magát a tényt lássuk és ez: nem lehet az új eszme az új gondolat ellen „kínai fallal” védekezni. A gondolat mindig erősebb, mint bármilyen kemény-ségű téglá. A gondolat hosszabb életű, mint az örökéletű kő. Az eszme mindig áttör minden fenfajta akadályon.

De amíg a gondolat eljut idáig, — a békés eszközök szuronyokká válnak és a szuronyok bevérezik a gondolatot. S bizony a szuronyokkal alátámasztott gondolat ledönti ugyan a falakat, ahogy most a Nagy Fal is ledőlt, de maga alá temeti — a gondolatot is.

Elfogyott a sör

Amerikában. Másfél millió hordó sört ittak meg az Egyesült Államokban az első napon, amikor a sörivást megengedték.

Másfél millió hordó sör. Szép mennyiség és bizonyára szomorúan olvasták ezt a hírt azok a sörgyárosok, akik nem voltak abban a szerencsés helyzetben, hogy portékákat tul az Océánon értékesítsék. Mert bizony minden csak portéka — és semmi más. Portéka a sör, a szövet, a cipő, a kenyér, az ágyugyártás, a konverzió és minden egyéb.

Még az ember is portéka. De talán ez a legrosszabb, a legolcsóbb. Ezért adnak a legkevesebbet. Amíg él — száraz kenyér az ára, s ha meghal — úgy elfeledik, mintha sohse lett volna.

A szatmári törvényszék felmentett egy vendéglőst

akit azzal vádoltak, hogy az antirevizionista gyűlésen revizionista kijelentéseket tett

Szatmár, ápr. 10.

A szatmári törvényszék érdekes ügyet tárgyalt. A vádlott Berger Salamon vendéglős volt, aki a tavalyi antirevizionista tüntetések alkalmával állítólag kijelentette, hogy 10 nap múlva jönnek a magyarok és ő

piros-fehér-zöld zászlóval fog eléjük menni. A vendéglőst letartóztatták és 52 napi vizsgálati fogság után a törvényszék felmentette a vád következményei alól, mert beigazolta, hogy a vádban foglalt kitételeket nem mondta.

Ritka a jó szomszéd, még a Regátban is

58 ezer lejt lopott el egy gazda a szomszédjától

Roman, ápr. 10.

Vakmerő betörést követtek el ismeretlen tettesek Simionesti falvában. Pacosta, ki hosszú évek folyamán gyűjtötte össze pénzét, egy ládába ntartotta. Tegnap reggel feleségével együtt kiment a mezőre dolgozni.

Távollétében valaki behatolt házába és a földműves verejtékesen összekuporgatott 52 ezer lejt elemelte. A gyanu az egyik szomszédra terelődött, aki régi haragosa Pacostának és ezért letartóztatták.

Bányászors

Borzalmas bányarobbanás Bulgáriában

Beomlott egy tárna és maga alá temette az összes munkásokat

Szofia, ápr. 10.

Borzalmas robbanás történt tegnap egy Varditra melletti rézbányában. Az egyik tárnában robbanás történt és a tárna falai beomlottak. A tárnában nagyobb csoport

bányász dolgozott és a mentést csak későre kezdték meg. A mentést végző munkások 8 társukat halva huzzák ki a romok alól, míg többen súlyos sebesülésekkel menekültek meg a katasztrófából.

Veszett kutya harapta össze Nagy Ferenc érmihályfalvai kommunista cipészt,

amikor kiszabadult a dési internáló táborból

Ermihályfalva, ápr. 10.

Nagy Ferenc érmihályfalvai cipészt meg annak idején a dési internálótáborba helyezték el, mint kommunistát. Innen a mult hét péntekjén engedték haza. Amikor a pályaudvarról haza felé tartott, rárohant és össze

marta egyik szomszédjának kutya. A kutyát hosszas hajsza után lelőtték és az állatorvos veszetséget állapított meg rajta. Ennek következtében Nagy Ferencet a kolozsvári Pasteur-intézetbe szállították.

Kétszer szökött meg a fogházból egy rab, aki végigrabolta Szatmár környékét

Szatmár, ápr. 10.

A szatmári „alvilág” egyik közismert alakja Hébe Náci. Egyik általánosan ismert trükkje volt, hogy szekerén csatangolt a vidéken és egy-egy tanya közelében szekerét a sárba „ragasztotta” majd segítséget ment kérni. Amíg az emberek aztán a szekér kiemelésével bajlódtak, szerét ejtette, hogy házukat kirabolja. Végre is a csendőrök elfogták és a szatmári törvényszék három

évi fogházra ítélte, amiből egy esztendő telt a fogházban. Pár nappal ezelőtt, amikor fogolytársaival együtt erdei munkára vitték, megszökött. Két napig Nagybánya vidékén csatangolt, de a csendőrök ismét elfogták, azonban sikerült megint megszöknie és a szamosparti füzesekben rejtőzött el. A fogházőrök véletlenül ráakadtak és rövid hajsza után elfogták. Hébe zárkájában elmondott kalandos szököseiről.

REGENY

Egy fiatal leány
afrikai kalandjai

4

A vadon leánya

— Ma nem, — mondta Peroud és a vendégtiszthez fordult: — Ugy-e, ma nem áttá a bochet?

— Dehogyan láttam, — rázta a fejét Lacroix. — És minek busitsam magam vele? Adjon még egy pohárral s ne spóroljon úgy a jéggel. Ma foi. Amilyen árat kér maga, hát ez a viskó itten a legelső párisi hotel lehetne. Felejtse már el azt az embert. Maghüllít vele engem is. Ha egyszer mondom, agyis meghal. Tiszta láz a tekintete. Minek az a sok baj és sok jelentés és visszajelentés a letartóztatásával és kihallgatásával? Nincs elég dolog itten? Az éghajlat letartóztatja és elítéli, az ítéletet pedig majd végrehajják a keselyük... Haj ez az éghajlat! — tette hozzá elbusultan: — Boldog ember ön monsieur Dyke. Egy-két nap és elfelejti ezt az éghajlatot, ezt a forróságot, ezt az undorító szelet, ezt a ronda korcsmát...

— Az a német kém, — szólt közbe izgatottan Peroud. — Ezek mind kémek!

— Kém... de mit kémlél ki itt. Ne tegye magát nevetségessé... Német kém, Pellében!...

Egyszerre lármá támadt bent a konyhában és Peroudnak gazdai minőségben akadt dolga. Eltűnt és a két benszülött szakács és szolga heves ordítását kisvártatva a Peroud még magasabbra srófoló hangja sivitotta túl. Egy perc múlva már visszajött.

— Ez a boche, ez az aljas boche! Mit gondol, mi a legutóbbi ujság? Azt állítja, hogy beteg. Így küldi állapotosan jégért a fiút. Jég — jég. Hozzám küldi jégért. Mit gondol mi vagyok én?

Lacroix beleröhögött a szóáradatba.

— Csillapodjék. Csillapodjék hát. Mit mondtam. Nem azt, hogy az éghajlat végez vele? Ígyék egyet, drága Peroud. Jusszon eszébe az éghajlat és a saját vére. Ígyék, öregem. Hagyjon békét a bochenak.

— Hát mi baja van? Lázas. — kérdezte Dyke és a hangja olyan hatású volt, mint hűs légvonal a forró szobában.

Peroud a kávéház ablakához ment és kiköpött a verőfénybe:

— Láz-láz, azt mondja a szolgálja. — Dykehoz fordult vissza: — Mint vélekedik róla. Mi a legőszintébb nézete a németekről? Mit gondol...

Dyke kissé fölgerjedt:

— Ha egyszer beteg, akkor akár német... — mondta: — Nos, szóval beteg... De mi van a szolgáljával. Visszament?

Peroud rábólintott, hogy a szolga visszafelé tarthat. A legudvariasabb nemleges választ viszi. Nem jöhet ide többet tolokodni. Életében nem látott ilyen arcátlanságot...

Dyke mosolygott:

— Különösek önök franciák, — szólt — Akasszanak föl, ha megértem az álláspontjukat. Ön több, mint ötven frank áru jeget elpocsékol a gyatra, beteg kutyájára a minap. De egy embertől már megtagad egy darabot is, csak azért, mert német! Nagy Isten, örökké csak nem gyűlölködhettek! Nekem is van annyi okom utálni a porosz szellemet, mint önnek. Mégis tudok különbéget tenni.

— Ez jellemzi önöket angolokat, — kiabált Peroud. — Nem tudnak gyűlölni. Mánna verekszik a bocheval. Holnap már futballozik vele. Nincs érzékük a jövő veszélyei iránt. Fogadd be a németet, kiver a házból; tudja ön ezt?

(Folyt. köv.)

4

ERDELYI
MAGYARSÁG

1933
IV. 12.

30 állam kiküldöttje vesz részt a római kereskedelmi értekezleten

Róma, ápr. 10.
Az olasz fővárosban harminc állam kiküldöttje vesz részt azon a kereskedelmi értekezleten, amely április 13-án nyílik meg.

Az államok kiküldöttei április 24-en hagyják el Rómát.

Ez történik a béke 14-ik évében

Japan csapatok áttörték a második kínai védelmi vonalat

Szabad lett az út Peking felé

Tokió, ápr. 10.
A japán-kínai háború mindjobban igazolja azt a feltevést, hogy Japánnak a legkomolyabb hódítási céljai vannak. A japán csapatok amióta átlépték a Nagy Falt, napról-napra több területet vesznek birtokba.

A kínai haderő második védelmi vonalát is elvesztette. A japán csapatok üldözik a menekülő kínai haderőt, amelyet a tenger felől a japán hadihajókról partraszállt gyalogság is támad. A japán csapatok előtt szabad az út Peking előtt.

Moszkva nem enged

Szerdán kezdődik a letartóztatott angol mérnökök ügyének tárgyalása

Moszkva, ápr. 10.
Hiába Anglia minden fenyegetése, az oroszok törvény elé állítják a kémkedés miatt letartóztatott angol mérnököket. A tárgyalás most szerdán, április 12-én kezdődik meg.

Amerika rendkívüli követe Berlinben meglátogatta Hitlert és Neurath külügyminisztert

Berlin, ápr. 10.
Norman Dawis, Amerika rendkívüli követe, aki meg szombaton érkezett meg Berlinbe, felkereste Hitler kancellárt és Neurath külügyminisztert, kikkel hosszasan tárgyalt. Dawis Berlinből visszautazott Párisba.

újbé, felkereste Hitler kancellárt és Neurath külügyminisztert, kikkel hosszasan tárgyalt. Dawis Berlinből visszautazott Párisba.

SPORT

A Nemzeti Bajnokság eredményei:

Temesvár, ápr. 10.
A Venustól elvett egy pontot a TMFE A féldőben még 2:1-re vezetett a bucaresti csapat, de a temesvári munkáscsapatnak sikerült eldöntetlenné tenni a mérkőzést.

Arad, ápr. 10.
AMTE—Brasovia 2:0 (1:0).
Bukarest, ápr. 10.
CFR—Tricolor 2:0 (1:0).

A budapesti Nemzeti megverte Montpellier csapatát

Montpellier, ápr. 10.
A Nemzetiek kitűnő csapata franciászági turája során értékes győzelmet aratott. Montpellier csapatát, amelyet a NAC csapata 2:1 arányban vert meg, megadásra

kényszerítette. Az eredmény 3:2 (2:1). Az elért eredmény kitűnőnek mondható, mert a francia csapat több külföldi játékosal erősödött meg a tél folyamán.

RADIOMŰSOR

KEDD:

BUKAREST. 12: Gramofon. 13: Hírek. 13.15: Gramofon. 17: Motciu-zenekar. 18: Hírek. Htána zene. 19: Előadás. 20: Ének. 20.20: Szimfonikus hangverseny. 21:

Előadás. 21.15: Szimfonikus költemény. 22: Előadás.

BUDAPEST. 9.15: Postászenekar. 12.05: Hangverseny. 16: Előadás. 17: Gramofon. 18: Francia lecke. 18.30: Szalonzene. 19.15: Előadás. 19.45: Magyar ótár. 20.45: Parsifal. 2. és 3. felvonás az Operaházból. Utána Cigányzenekar (Horváth—Kalmár).

A magyar falu a tönk szélén van és nem segít rajta a konverzió sem

Hogy ment tönkre előbb az ipar, azután a kereskedelem s végül a földművelés. Csak infláció és becsületes akarás hozhatja helyre a hibát

Nagyvárad, ápr. 10.

Az a szűklátókörű, végzetes gazdasági politika, amelyet minden változtatás nélkül vett át egyik kormány a másiktól a legteljesebb csődbe kergette Románia gazdasági életét. Lezüllött az ipar, a kereskedelem és a mezőgazdaság semmiben sem különbözik ma az őszi tarlóktól. Koldusbotra jutott minden és mindenki, ami és aki azelőtt élt, virult.

Az illetékes kormánykörök minden jóakarata abban merült eddig ki, hogy esetleg tudomást vett a katasztrófális állapotokról néha megkockáztatott egy-egy olyan ígéretet, ami felől már ab ovo bizonyos volt, hogy soha nem fogja beváltani és maradt minden a régiben.

Amíg csak a kereskedelem és ipar vergődött halálos szorításban Bukarest sem részvétet, sem érdeklődést nem mutatott, mert hiszen az ipar és kereskedelem javarészen a kisebbség kezében volt. Szándékosan irtuk le azt az egy szót: volt. Mert évek óta nem folyik más, minthogy napról napra huzzák le az üzletek redőnyeit véglegesen és a kisiparos kezéből reménytelenül tájékoztatják a szerszámot.

Ennek a két társadalmi rétegnek az elsoványodásával nem törődött senki, sőt mintha ez a folyamat beillett volna valahogyan a kormány kisebbség-ellenes programjába.

Amint azonban a kereskedő és kisiparos után sor került a mezőgazdaságra s a kisirtókosok portái felett megperdült a dob a kormány elérkezettnek látta az időt, hogy most már közbevesse magát mentő angyallal.

Akkor kezdtek foglalkozni a konverzió kérdésével. A Jorga-kormány alatt Argetoianu volt az aki a konverzióra vonatkozó törvényjavaslatát elkészítette. Argetoianu a konverzióval vélte a mezőgazdaságot megmenteni annál is inkább, mert ez a mezőgazdaság volt mindig az, amely a mindenkori kormányoknak a voksokat szállította.

Pusztul a falu csak a panama virágzik

Most koratavasszal végigjártuk a biharmegyei falvakat. Mindenütt a legszomorúbb kép fogadott bennünket. Hallottuk az eladósodott gazdák és kisbirtokosok panaszeit élénk tárult, megdöbbentő valóságában. A falvak reménytelen élete, amely már ne hisz, nem bizik az ígéretekben és egykedvűen várja a beígért Messiást.

— Konverzió? — mondják mindenütt — mióta hitegetnek bennünket ezzel. Bukarestben egyik javaslatot megeszi a másik, mialatt a talpunk alól kicsuszik a föld. A konverzióra szükségünk van, mint egy falat kenyérre, mert különben holnapután koldusbotot vehetünk a kezünkbe...

A falvakban penészes a mindennapi kenyér, de Bukarestben panamák özönében gázol a közvélemény, mint az ut szélére most szemétkben. Talán ez a baj, hogy nem jut egy lépéssel sem semmi előre. Milliók és milliók sikkadnak el elszámolatlanul és Erdélyben a földműves nem tudja, hogy a párnáját adja el a feje alól, vagy a ruháját a testéről, hogy beszerezze a vetőmag-szükségletét.

Es ugyanekkor fújta a régi adósságok öme, irtózatoss kamatterhek, amíg a lábán álló terméket úgy verik el, mint a pusztán jég.

A megtalált konverzió

Az a konverziós törvényjavaslat, amely ma, vagy holnap megszavazás végett a szenátus elé kerül, nem valami eredeti alkotás. Argetoianu kezdte s most Vaida Sándor folytatja. A választások idején ígéretekkel kötelezte le magát a falvak népének, most pedig ezt az ígéretet be akarja váltani.

A régi Argetoianu-féle konverziótörvényjavaslatot szedték elő Bukarestben, amelynek talpalása most folyik.

Hogy lényegében ez az új konverziós törvényjavaslat mit tartalmaz szösz szerint nem tudjuk. Egyik fontos szakasza, hogy konverzióban, illetőleg 5 éves moratóriumbar részesíti a 10 holdig terjedő gazdákat, év 2 százalékos kamattal. Ha csak kétszázalékos is. Ezzel szemben kézenfekvő tény, hogy a falu ma már olyan szegény, hogy semmiféle kamatot sem tud fizetni.

Infláció...

Egy izben szó volt a parlamentben Románia gazdasági helyzetéről és a lej stabilizálásával. Akkor mondotta Junian a következőket:

— Infláció? Miért ne! Ez a stabil ledrága az országnak és egy jól levezetett inflációval vissza kell vezetni a lej eredeti értékűjára...

Ezt mondotta annakidején Junian, aki nek mintha mégis csak igaza lenne.

Külön a konverzióval nincs még megoldva a probléma. A kormánynak ezen felül még más intézkedéseket is kell foganatosítania. Ezek között nem utolsó az, hogy megfelelő nemzetközi kereskedelmi és mezőgazdasági szerződésekkel piacot biztosítson romániai mezőgazdasági terményeknek külföldön.

Egészséges vérkeringésre szükség van. Mert ellenkező esetben meghal minden élet és aztán nem lesz miből adót fizetni...

Minisztertanács foglalkozott a kölcsön átcserélési javaslattal

Még a héten törvényerőre emelkedik a javaslat

Bukarest, ápr. 10.

Tegnap este a román kormány késő éjszakába nyúló minisztertanácsban foglalkozott a kölcsön-átcserélést módosító törvény-

javaslattal. A módosító javaslat még a hét folyamán a Kamara elé kerül s a kormány reméli, hogy minden akadály nélkül törvényerőre emeli.

Nem sok reményt lehet fűzni a washingtoni tárgyalásokhoz

Herriot nem akar semmiféle kötelezettséget vállalni

Páris, ápr. 10.

Mint ismeretes Herriot, volt miniszterelnököt küldi ki a francia kormány a Roosevelt által összehívott konferenciára Washingtonba. Herriot még a héten utnak in-

dul, előbb azonban szükségesnek tartotta kinyilatkoztatni, hogy a tárgyalások során nem vállal magára semmiféle kötelezettséget és csupán kormánya tájékoztatása céljából vesz részt a konferencián.

Német olasz barátság készül Rómában

Papen német helyettes kancellár beszél

Mussoliniról, az Usa-ról és arról, hogy mi a a Hitler-kormány célja

Róma, ápr. 10.

Papen helyettes kancellár, aki feleségével együtt már szombat óta Rómában tartózkodik, nyilatkozott az egyik olasz vezető lapnak.

Papen kijelentette, hogy római utjának célja egyedül a pihenés. Április 18-ig számíthat az olasz fővárosban maradni, addig azonban okvetlenül találkozik Mussolinivel és reméli, hogy Németország és Olaszország közötti barátságot kimélyíti.

Papen további nyilatkozatában kitért több politikai kérdésre. Norman Dawis Amerika rendkívüli követének berlini látogatása azt bizonyítja, hogy az USA s Németország között a viszony zavartalan. A helyettes kancellár továbbá kijelentette, hogy a Hitler kormány célja a háború után megerősödött marxista rendszer romboló munkájának kiküszöbölése.

IV. 12. ERDELYI MAGYARSÁG

3

Ermihályfalván agyonlőtte magát egy ipariskolai tanár

Nem tudta túlélni, hogy elvált felesége másé legyen

Rozintán György kétszer hasba lőtte magát és utána azonnal meghalt

Ermihályfalva, ápr. 10.

Hétfő óta Ermihályfalva lakosságát titokzatos véres dráma tartja izgalomban, amelynek középpontjában Rozintán György fiatal ipariskolai tanár áll, aki revolverével kétszer hasba lőtte magát és nyomban meghalt.

Az öngyilkosság hátterében érdekes szerelmi historia húzódik meg.

Végzetes szerelmem...

Rozintán György nemrégiben vált el a feleségétől, akinek Tok Traján állami utbiztos, volt ermihályfalvai sziguranca főnök. Tok Traján a napokban akarta feleségül venni Rozintán elvált feleségét. Rozintán azonban halálosan szerette az asszonyt. Vasárnap este Rozintán felkereste Tok Trajánt és az elvált feleségét. Az ipariskolai tanár higgadtan tárgyalni kezdett a jegyesekkel és a volt feleségét arra kérte, hogy ne legyen Tok Traján felesége, mert még mindig szereti őt és ezt a házasságot nem tudná túlélni.

Két revolverlövés az éjszakában

Rozintán György egész este tárgyalt elvált feleségével és Tok Trajánnal. Az asszony azonban

ragaszkodott a házassághoz és semmi hajlandóság sem volt benne, hogy visszatérjen volt urához.

Rozintán minden kérése hiábavaló volt. Körülbelül fél egy óra lehetett, amikor Rozintán kimutott az udvarra és a következő pillanatban gyors egymásután két revolverlövés dördült el.

Amikor a szomszédok a lövések hangjaira összefutottak

Rozintán György hatalmas vértócsa közepe tette ott feküdt holtan az udvaron.

Nagyvárad termény és állatai

Nagyvárad, ápr. 10.

A terménypiacon hétfőn a következő árakat jegyezték: buza 580, rozs 440, árpa 240, zab 200, kukorica 180. Az árak másásként értendők.

A takarmánypiacon az árak következőképpen alakultak ki: széna 70, lucerna 100, kóhere 100, szalma 60.

Az állatvásáron a hizott sertés 21 lejben cserélt gazdát kilogrammonként élőszulán.

Elfogták Bucharin fiát is

Varsó, ápr. 10.

Varsói jelentések szerint Niegorilovej orosz-lengyel határállomáson letartóztattak Bucharin fiút. A fiatal Bucharin hamis utlevéllel kísérelte meg a szökést, de a GPM. emberei észrevették és elfogták.

A baseli Nemzetközi Fizetések Bankja jóindulatu

Basel, ápr. 10.

A baseli Nemzetközi Fizetések Bankja meghosszabbította a magyar, osztrák és jugoszláv ugynevezett „befagyott” hiteleket. Ezeknek részlettörlesztése ebben a hónapban lett volna esedékes.

Gyilkosság történt?

A véres esetnek híre pilanatok alatt terjedt el Ermihályfalván. Eleinte arról suttogtak, hogy tulajdonképpen gyilkosság történt, amennyiben a veszekedés hevében Tok Traján lőtte le Rozintán Györgyöt. A kora reggeli órákban a helyszínére szállott ki a zila

lahi királyi ügyész. A hullát dr. Kozák kórosvos vizsgálta meg és konstataálta, hogy

öngyilkosság történt s így büntény esete nem forog fenn.

Rozintán György tragikus halála Ermihályfalván osztatlan részvétet keltett.

Szétzavarla a párisi rendőrség a német-ellenes gyűlés résztvevőit

Páris, ápr. 10.

Az antiszemitizmus ellen küzdő nemzetközi ligának párisi központja tiltakozó gyűlést hívott össze. A tegnap megtartott nagygyűlésen hatalmas tömeg vett részt. Több keresztény szónok beszélt akik tiltakoztak a németországi zsidóüldözések ellen. Azutan

Leon Blum, a szociáldemokrata párt vezetője mondott hatalmas beszédet, amelyben a német áruk további bojkottját javasolta. A gyűlés végén a tömeg tiltakozó felvonulás kísérelt meg, de a hatóságok közbelépésére elállott ettől és békésen szétoszlott.

Gazdák viyázat...

Veszedelemben az alma-termés

Biharmegyében kaliforniai pajzstetű találtak a gyümölcsön

Nagyvárad, ápr. 10.

Érdekes küldemény érkezett tegnap délután a biharmegyei Mezőgazdasági Kamarához. A küldemény egy darab alma volt, melyet Szalontáról hoztak be. A termelő, aki az almát Corbuti János igazgatónak bemutatta, elmondotta, hogy az általa termelt almát különös beegség támadta meg, amely az alma héjján vörös kiütésekben jelentkezett.

Corbutiu tüzetes vizsgálat alá vette az almát és megállapította, hogy a gyümölcsöt a kaliforniai pajzstetű támadta meg. A ka-

liforniai pajzstetű Romániában teljesen ismeretlen. Magyarországon is eddig két helyen fordult elő, itt azonban megfelelő intézkedésekkel sikerült a kaliforniai pajzstetűnek a veszedelemes elterjedését meggátolni.

Ezzel az esettel kapcsolatban a biharmegyei Mezőgazdasági Kamara felhívja a termelőket arra, hogy ha akár a gyümölcsökön ágakon, vagy a leveleken bármilyen rendellenességet tapasztalának, azt azonnal jelentsék be, hogy a megfelelő védő intézkedéseket még idejekorán megtehessek.

Amerikában tudnak már inni is

Másfél millió hordó sör fogyott el az Usa-ban egy napon belül

Newyork, ápr. 10.

A prohibíció eltörlése után az első „nedves” nap mérlege igen kedvezően ütött ki a sörgyárosok és sörraktárak számára. Egyetlen nap nem kevesebb mint másfélmillió hordó sör fogyott el. A nagy fogyasztás mére-

teire rendkívül jellemző a sörgyárosok ki- jelentése, akik annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy Amerika nagy szomszaga teljesen felkészületlenül találta őket. A sör teljesen kifogyott.

Svájcba távozott a német szociáldemokraták egyik vezére

Maga a német kormány engedte meg, hogy dr. Breitscheid szabadon hagyja el hazáját

Bern, ápr. 10.

A baloldali mozgalmak szabadlábban levő vezetői közül számosan hagyják el Németországot. A legtöbben Svájcban telepedtek le. Tegnap hagyta el az ország területét Dr. Breitscheid a német szociáldemokrata párt

egy főexponense. A határnál először nehézségeket gördítette a politikus távozása elő de aztán Berlinből jött külön rendelkezés alapján szabadlábba helyezték és átengedték.

Csak ma és holnap váltjuk be a lapfejeket

Százsámra érkeznek kiadóhivatalunkba olvasóinktól az „Erdélyi Magyarország” lapfeje. Az ország minden részéből naponta több és több csomagot hoz a posta s a csomagban a lapfejek, amelyeknek ellenében küldjük vissza a tombolajegyeket.

Tekintettel arra, hogy már csak ma és holnap fogadjuk el a lapfejeket, felkérjük mindazon olvasóinkat, akik a husvétitombolánkon résztvenni óhajtanak, a lapfejeket haladéktalanul küldjék be hozzánk.

Németország olyan ágyukat készít, amik hatástalanná tesznek minden gáztámadást

Az új hadiszert békében tűzoltásra lehet felhasználni

Berlin, ápr. 10.
A frankfurti légi védelmi kiállításon érdekes készüléket mutattak be, amivel hatékonyan lehet védekezni háború esetén a gáztámadások ellen. Az új készüléket gázvédő ágyúnak nevezték el és különleges vizszo-
val rendelkezik, mely 30 méteres magasságba széles területen szór szét olyan kémiai folyadékot, amely hatástalanná teszi a gáz-

kat. Békében viszont tűzvédek lokalizálásánál lehet nagyszerűen felhasználni. A szénzáción találmányt, amelynek a jövő háborújában nagy szerep fog jutni, Olaszország vette meg Mussolini javaslatára. Egyelőre csak a gyümölcsösökben használják fel. Mesterséges esőt idéznek vele elő, amely a gyakorlatban kitűnően bevált.

Tűz ütött ki az egyik dél-afrikai aranybányában

Hat bányász meghalt, tizenkettő súlyosan megsebesült

Johannesburg, ápr. 10.
Délafrika egyik legnagyobb aranybányájában Langloagte város mellett borzalmas szerencsétlenség játszódott le. Mintegy 1000 méter mélységben tűz ütött ki. A nagy füstben négy bányász megfulladt. A tűzvédek a bánya egyik legelrejtette helyén ütött ki,

ugy hogy a feljebb levők észre sem vették. A fel tuduló füst aztán újabb munkásokat kábitott el. A mentőexpedíció 14 elalélt testre bukkant. Ezek közül 6 már meghalt míg a többieket sikerült kimenteni és életre keltetni.

Pekingbe helyezi át székhelyét a mandzsu kormány

Mukden, ápr. 10.
A japán lovasság szélsőkeleti frontról érkező jelentés szerint előnyomulásban van. A japán haderő elhagyta a Nagy Falat és elfoglalta Csi városát, amely a Pekingtől 150

kilométernyire van. A jelek szerint a japán-mandzsuriai egyesített haderő rövidesen elfoglalja Pekinget. A mandzsuriai kormány elhatározta, hogy székhelyét Pekingbe helyezi át.

Göering magavezette repülőgépével leszállt a római katonai repülőtéren

Róma, ápr. 10.
Goering miniszter hénfőn reggel saját repülőgépével startolt a müncheni repülőtéren, hogy Rómába repüljön. A gépet Goering maga vezette. A repülőgépen helyet foglaltak Goering két titkára, valamint egy pilóta.

A repülőgép fél 2 óra tájban érkezett meg a Róma melletti katonai repülőterre. Rómah atárában Goering gépét 9 olasz katonai repülőgép fogadta és ezeknek a gépeknek a kíséretében szállt le Goering gépe a repülőtéren. Goering fogadtatására a repülőtéren megjelent Balbo olasz légügyi miniszter.

Rómában Goering nem a német követ-ségen szállott meg, hanem egy magasállású olasz politikus vendége

Von Papen helyettes kancellár, aki — mint irtuk már — Rómában van. Hétfőn délelőtt látogatást tett a Vatikánban, ahol Pacceli bíborossal egy óra hosszat tanácskozott.

FILMPALACE
Kedd, szerda:
Offenségét kiházásítjuk
Zenés vigiáté. Don José Moyca.
PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Tudja-e...

...hogy a tudomány ma oly finom eszközökkel rendelkezik, amelyekkel a legnagyobb pontossággal meg lehet nézni, hogy a rovarok hány szárnycsapást tesznek percenként. Így megállapították, hogy a lepke 4320, a darázs 6600, a méh 11.400 és a légy 19800 szárnycsapást végez percenként.

...hogy a hindu vallás az egyetlen, amely a bűnökkel nehatóan foglalkozik. A hindu szent könyvek pontról-pontra felsorolják azokat a cselekedeteket, amelyeket nem szabad elkövetni. Ilyen nem kevesebb, mint 94 millió és 700.000 van. Ezeknek a bűnösöketnek a felsorolása 111 vaskos kötetet tesz ki.

...hogy egy Pellaton nevű genfi órásmester 12 évi megfeszített munka után elkészítette a világ legelső villany-zsebórát. Ebben egy piaci elem szolgáltatja az áramot és a mutatók mozgását ez szabályozza.

...hogy Spanyolország olyan erkölcsös hogy a mozikban mindenki „magának” ül. A székeket ugyanis egy méter magas válaszfal különíti el egymástól, úgy hogy a néző még látni sem tudja szomszédját, egyébről nem is beszélve...

...hogy az ember legnagyobb részét vízből áll? Teste kétharmadrésze vízből alakul. Még az olyan erős és szilárdnak látszó izmok is tömegük 78%-ban vízből állnak. A „legvizezebb” lények azonban a medúzák, amelyek testét 99%-ban víz alkotja.

Időjárás

Kissé enyhébb idő északon és nyugaton felhőzet, de legfeljebb csak kevés eső.

APROHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 10 szög 15 lej. Hat napon keresztül hozott hirdetés pedig 60 lej.

Keresünk Váradhoz közel fekvő közseg részére ügyes, megbízható lapárusítókat. Garantált biztos jó megélhetést nyújtunk. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

ELVESZETT egy kis fehér pincsi, Bubi névre hallgat. Megtaláló 100 lej jutalomban részesül. Str. Joan Rațiu 11, Kommendáns rét. 416

HAZMESTERNEK felvétetik józanéletű gyermektelen falusi házaspár. Jelentkezés Heyman mozi irodájában. 420

JÓ házból való fiu tanulónak felvétetik. Rotschild felsőrézkészítő, Teleky ucca 53. 414

KIFUTÓLEANYT felvesz Petry látszerész, Bulv. Reg. Ferdinand 7. 415

MINDENES szakácsnőt csakis hosszú bizonyítvánnyal keres kereskedő asszony, május elsejére. Csakis feltétlenül megbízható, teljesen önálló jobb egyén jöhet számításba. Kellemes, nyugodt otthon biztosítva. Cim a kiadóban.

MOSOGATÓ leányt felvesz a Királybúffé. Bémer-tér 2. 418

FIATAL takarítónő csakis jó bizonyítvánnyal felvétetik. Teleky ucca 20, Fohn. 418

ZSAK előrajzolva, fonallal együtt (szőnyeghez) legolcsóbban Székelynénél, Royal-lal szemben. 208

ELADÓ ebédő, háló, konyha és spájz berendezés, jégsekrety, csillárok, üvegfalak edények, belső kirakat, Wertheim kassza. Bulovszky ucca 10. 391

LACIKONYHA és hajóhinta eladó. Értekezni ugyanott Krammernél. Nagypiacon. 395

FERFI öltöny, átmeneti kabát, férfi cipők, női kosztüm, kabát, ruhák eladók. Zsálya-ucca 21. II. emelet, ajtó 20.